

ORTOGRAFIA

część 6

ćwiczenia

nie

-ji -i -ii

gdańskie
wydawnictwo
oświatowe

3. Sokole Oko. Przeczytaj podane wyrazy, a następnie znajdź słowo, które jest zapisane trzy razy.

nieklarowność nieostrożność niestrawność nieścistość niebanalność
niezależność niepełnosprawność niepełnosprawność nieporozumienie
niebezpieczeństwo niesamodzielność nieskończoność nieuczciwość
nieskończoność nieprawidłowość nieprzewidywalność nieudolność
niewiarygodność nieklarowność nieznamość nieśmiertelność
nieskończoność niezależność niestrawność niebezpieczeństwo

4. Odgadnij słowa, wiedząc, że zostały zapisane według tego samego klucza. Litery z oznaczonych pól utworzą hasło. Wpisz je w odpowiednim miejscu.

1. ITKTAEN

2. IUAAGWEN

3. IPGDAOEN

4. ISAKISNEN

5. IPWOĆŚNEEN

6. ISONŚĆOWLĒN

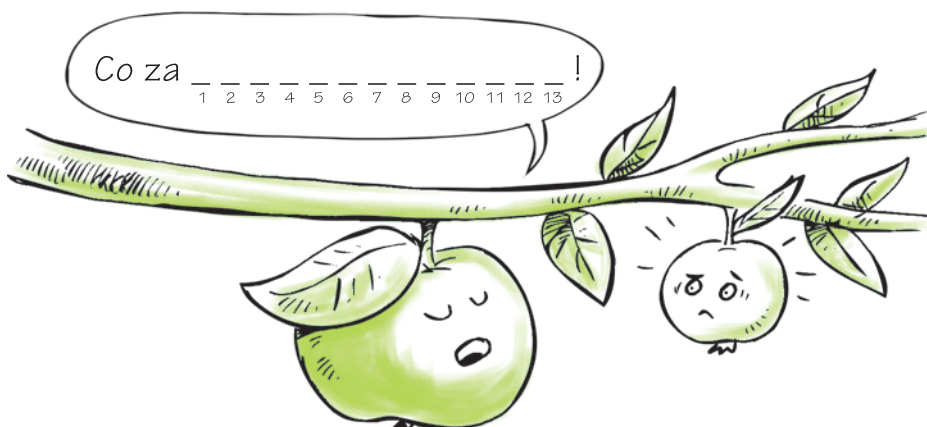
7. ISCEOĆRZZEN

8. ISCĘCEIŚZZEN

9. IPZJCELIAYREN

10. IGZCNŚĆOZEREN

1.				9																
2.			3																	
3.				5				4												
4.				1																
5.										12										
6.				10												13				
7.												11								
8.																2				
9.				7				6												
10.					8															

5. Wykreśl z diagramu podane wyrazy. Zapisano je poziomo, pionowo lub ukośnie.

nieprawda nierób nietaska niemowa niestałość nieuwaga
niepokój niewinność niepogoda niezdolność nieśmiałość

N	X	E	P	R	A	W	D	A	I	N
N	I	E	P	O	G	O	D	A	N	I
N	I	E	U	W	A	G	A	I	I	E
N	U	E	Ś	M	Y	T	E	D	E	Z
I	I	N	Ł	M	T	W	A	Y	P	D
E	L	E	R	A	I	Ł	B	N	O	O
M	B	I	R	N	S	A	I	R	K	L
O	G	F	N	I	E	K	Ł	N	Ó	N
W	K	O	N	N	B	U	A	O	J	O
A	Ś	N	I	E	R	Ó	B	O	Ś	Ś
Ć	N	I	E	S	T	A	Ł	O	Ś	Ć

6. Dopisz wyrazy o przeciwnym znaczeniu do podanych słów. Szukane wyrazy wybierz z ramki.

nieetyczność nieustrasżoność nieobowiązkowość niewrażliwość
niegodziwość nieustępliwość niepewność nieudolność

moralność – sumienność –
szlachetność – delikatność –
lęklivość – kompromisowość –
śmiałość – spryt –

Uwaga!

Gdy *nie* jest wyraźnym przeciwstawieniem, piszemy je osobno.

Kup mi nie ciastka, lecz sucharki.

Proszę, tylko nie ciastka!

7. Z każdego ciągu wyrazów wykreśl jeden niepasujący. Z pozostałych słów utwórz powiedzenia i przysłowia. Każde z nich zawiera cząstkę *nie*.

starość, radość, śmierć, chrzciny, wesele – *Starość nie radość. śmierć*
nie wesele.

zdobić, człowiek, przyjść, szata –

zaprzepaścić, zgoda, budować, rujnować –

chodzić, para, szczęście, parasol –

jakość, ilość, waga, lecz –

kij, pałka, to, drąg –

zając, kot, praca, nie uciekać –

oko, ucho, brzuch, słuchać –

8. Z podanych wyrazów utóź przysłowie.

MATURA

OFICERA

LECZ

CHĘĆ

NIE

CIEBIE

ZROBI

SZCZERA

Z

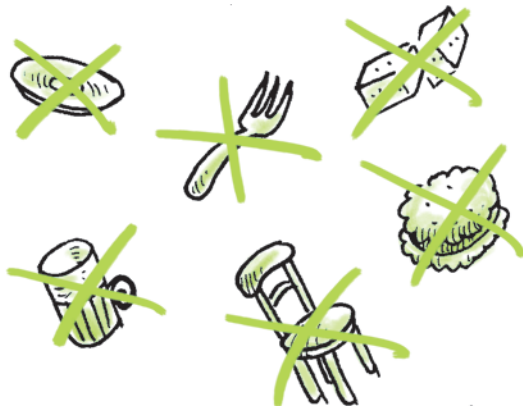
9. Uzupełnij wiersz wyrazami z ramki.

widelczyk cukier telewizor ciastko krzesło serniczek
spodeczek słodzik szklanka mięta

Ola Wybrzydaczka

Kiedyś na ulicy Maczka żyła Ola Wybrzydaczka. Bezustannie wydziwiała – po prostu to uwielbiała – i jak to bywa nierzadko, była trudną nastolatką.

Zaszła kiedyś do sąsiadki, żeby napić się herbatki.

- Nie....., tylko filiżanka.
- Nie....., lecz macierzanka.
- Nie....., ale miseczka.
- Nie....., a łyżeczka.
- Nie....., tylko słodzik.
- Nie....., ale miodzik.
- Nie....., tylko serniczek.
- Nie....., ale pierniczek.
- Nie.....! Ja w fotelu chcę!
- Nie.....! Proszę! Nie!

Na to sąsiadka, niestety, wzięła herbatkę z serwety. Bardzo się zdenerwowała, po czym Olę pożegnała.

Zaprosiła na herbatkę nie Olę, lecz inną sąsiadkę.

nie

Nie z przymiotnikami

Nie z przymiotnikami w stopniu równym piszemy łącznie.

niemądry nietrudna niedługo

1. Z każdego rzędu wykreśl niepasującą sylabę. Z pozostałych sylab utóź przymiotniki i je zapisz.

NIE ki ~~sta~~ **WIEL** – *niewielki*

mi ła do nie –

ny dob nie **ZGRAB** –

rów pod ne **nie** –

wy ~~sta~~ **ła** nie –

ne **nie** win kol –

sław nie **NY** go –

dro len gi nie –

ny nie bo czyn –

2. Do podanych wyrazów dopisz przymiotniki bliskoznaczne z przeczeniem *nie*.

mały – zły –

nudny – krótki –

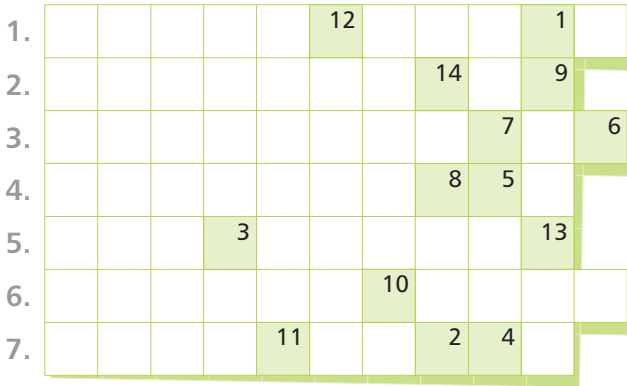
dobry – trudny –

biedny – ładny –

głupi – bałaganiarski –

3. Podane przymiotniki wpisz do diagramu w kolejności alfabetycznej. Odczytaj rozwiązanie.

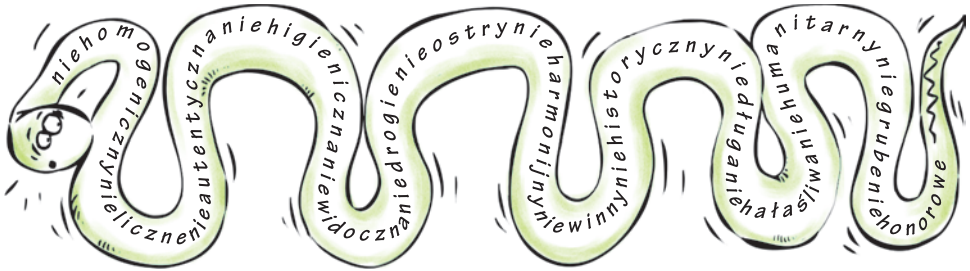
nieaktualny nieczytelne niegodziwie niedalekie
niebanalni nieformalna nieetyczny

MODRASZEK to

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

4. Oddziel kreską przymiotniki z *nie*. Zamaluj na zielono literę *h*.

5. W każdym wyrazie wykreśl dwie niepotrzebne litery. Zapisz poprawnie powstałe wyrazy.

nieadekwiantna – *nieadekwatna*

nieefektywane –

nieszklarowny –

nieokwestionowane –

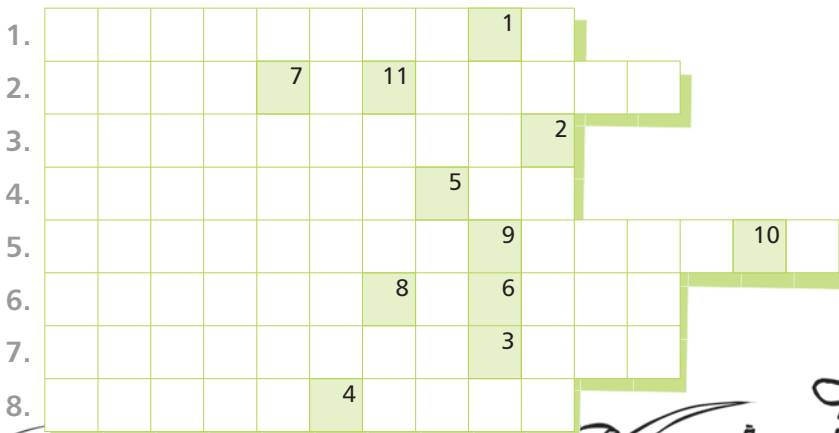
nieubłązalny –

nieukompantybilny –

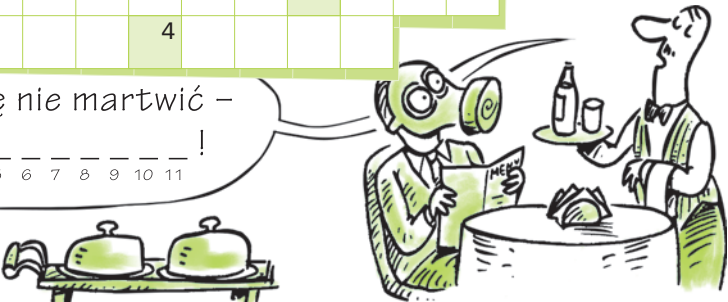
niedomisężna –

6. Kierując się liczbą liter, wybierz jeden z każdej pary przymiotników i wpisz go do diagramu. Odczytaj hasło.

1. nieśmiały, niezamożny
2. niebojaźliwy, nieskazitelny
3. niebrzydki, niestrudzony,
4. nieszczęśliwy, nieciekawy,
5. niedoświadczony, nieszablonowy,
6. nieatrakcyjny, nieprawdziwy,
7. niepotrzebny, nieszablonowy
8. niespecjalny, nienaganny

Proszę się nie martwić -
 _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ !
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Uwaga!

Gdy *nie* jest wyraźnym przeciwstawieniem, piszemy je osobno.

nie brzydki, ale i nie ładny
nie trudny, lecz łatwy
nie poważny, a zabawny
nie długi, tylko krótki

7. Uzupełnij podane wyrażenia według wzoru.

Nie miły, ale opryskliwy.....

....., ale zły.

....., ale wysoki.

....., a drogi.

8. Uzupełnij rysunek brakującymi przeczeniami.

Więc jak wyglądał ten mężczyzna?

Był ładny, ale i brzydki, wysoki, lecz i niski. brunet, blondyn, szatyn i tysi.

Rudy?

Nie, rudy i otyły, ale i szczupły. Taki w sumie normalny. Trochę podobny do pana.

Dziękuję, ma pan zwykłą pamięć.

nie

Nie z przysłówkami
pochodzącymi od przymiotników

Nie z przysłówkami pochodzącymi od przymiotników
piszemy łącznie.

nieładnie nienaumyślnie niestusznie

1. Dopasuj przysłówki do czasowników tak, aby powstały poprawne związki wyrazowe.

niewłaściwie niechlujnie niedługo niestarannie niesablonowo
nieczytelnie niepoważnie niecierpliwie nieelegancko

zachowywać się –

pisać –

czekać –

myśleć –

2. Uporządkuj litery od największej do najmniejszej, a następnie zapisz wyrazy w odpowiednich miejscach.

	przymiotnik	przymiotnik z <i>nie</i>	przysłówek pochodzący od przymiotnika
rtu _y dn
łz _y
d _r y _i b _z k
i _c a _l e _i p _w r
cz _s y _m an

3. Wykreśl 14 przysłówków zaczynających się od *nie*, które zapisano poziomo lub pionowo. Odgadnij rozwiązanie – utworzą je pozostałe sylaby czytane poziomo.

NIE	NIE	SKU	TECZ	NIE	NIE	NIE
U	NIE	NIE	DO	BRZE	DO	PRAK
DA	STE	RE	NIE	ŻŁE	RZECZ	TYCZ
NIE	NIE	WIN	NIE	O	NIE	NIE
NIE	NA	CHAL	NIE	TY	NIE	NIE
PO	WO	NIE	DRO	GO	RYT	OST
NIE	CNIE	NIE	ŁAD	NIE	MICZ	ROŻ
NIE	CEN	ZU	RAL	NIE	NIE	NIE

Rozwiązanie:

4. Do wyrazów dopasuj po jednym synonimie z ramki.

niezauważalnie nieprzyjemnie nieprecyzyjnie nieszablonowo
 niedostatecznie niehonorowo niejednomyślnie
 nieinteresująco nieestetycznie niezyciowo

niewidocznie – niemiło –

niepospolicie – niepraktycznie –

niedokładnie – niezgodnie –

nieładnie – nieciekawie –

niewystarczająco – nieprzyzwoicie –

5. Dopisz do wyrazów ich anagramy – przysłówki z czastką *nie*. Anagram to wyraz utworzony przez przestawienie liter. Dla ułatwienia podano czwartą literę każdego utworzonego wyrazu.

aniotem – ..*niema*to..... nieostra –*s*.....

wytopione –*t*..... kradzione –*r*.....

mieniło –*m*..... wiosenką –*w*.....

nie

Nie z przysłówkami
niepochodzącymi od przymiotników

Nie z przysłówkami niepochodzącymi od przymiotników
piszemy osobno.

nie dosyć nie wszędzie nie teraz

1. Wpisz przysłówki w odpowiednich kolumnach tabeli. Drugą kolumnę uzupełnij według wzoru.

nieładnie nie zaraz nie teraz niedrogo nie dość niedługo nieźle
nie razem nieczęsto niepewnie nie tylko nie potem

Przysłówki pochodzące od przymiotników	Przymiotnik, od którego pochodzi podany przysówek	Przysłówki niepochodzące od przymiotników
<i>nieładnie</i>	<i>nieładny</i>	

2. Ułóż litery od największej do najmniejszej, a następnie zapisz wyrazy z partykułą *nie* według wzoru.

syd_o *nie dosyć*

hrco_ęt

Woz_{jr}Ca

waZ_zSe

ZdW_{ez}ęSi

zd_śi

3. Odczytaj ukryte wyrazy i je zapisz.

N	I	E
H	Ę	T
C	O	R

D	R	A
Z	O	B
N	I	E

N	I	P
I	O	U
E	G	Ł

E	L	N
C	E	I
E	I	N

N	K	Ż
I	O	Ę
E	C	I

N	Z	S
I	E	W
E	Z	A

4. Uzupełnij rozmowę Pawła i Marioli, wpisując *nie*.

http://czatowanie.pl

Edycja Wskaz Ujawnia Zamknij Sprawy Pomoc

Paffcio32: Spotkasz się ze mną? Chyba że bardzo masz ochotę... 😞

MaryOlaOla: Mam ochotę, ale teraz. dziś, jutro i pojutrze. Może w piątek?

Paffcio32: bardzo. W piątki mam dodatkowy hiszpański. A w sobotę?

MaryOlaOla: W sobotę mam urodziny. Przyjdiesz?

Paffcio32: Pewnie zaprosiłaś mnóstwo gości.

MaryOlaOla: mnóstwo, tylko sześć osób.

Paffcio32: Przyniosę jakiś prezent. często się zdarza taka okazja 😊.

MaryOlaOla: To fakt. codziennie ma się urodziny.

5. Przeczytaj trzykrotnie podane wyrazy i postaraj się je zapamiętać. Następnie zakryj lewą połowę kartki i zapisz jak najwięcej zapamiętanych przysłówków.

nie dziś	nie mnóstwo d m
nie dość	nie wszędzie d w
nie zaraz	nie całkiem z c
nie razem	nie potem r p
nie trochę	nie dosyć t d
nie bardzo	nie teraz b t
nie zawsze	nie tylko z t
nie pojutrze	nie jutro p j

Uwaga!

Przysłówki *nieraz (wiele razy), niezbyt, niebawem, nieopodal, nieomal* piszemy łącznie.

6. Pokoloruj wyrazy, które są wyjątkami od pisowni *nie* z przysłówkami nie pochodzącymi od przymiotników. Z dwoma wybranymi ułóż zdania.

nie wszędzie nieomal nie całkiem

nie wczoraj

niebawem nie bardzo

nie dzisiaj nie tutaj nieraz nie tylko

nie zawsze nie nigdy niezbyt nie jutro nieopodal

.....

.....

7. Przeczytaj wierszyk, który pomoże ci zapamiętać przysłowki niepochozące od przymiotników, z którymi *nie* piszemy łącznie. Następnie uzupełnij nimi zdania.

NIERAZ, NIEZBYT oraz **NIEBAWEM**

Byli **nieopodal** nad stawem.

NIERAZ nieraz tutaj się bawił,

NIEZBYT niezbyt lubił te stawy,

a **NIEBAWEM** chciał **niebawem**

pójść potańczyć na zabawę.

Nieomal by poszedł, lecz po chwili,

NIERAZ i **NIEZBYT** mu zabronili.

Cieszę się, że wyjeżdżamy nad morze.

Robiłem risotto, jak chcesz, mogę cię nauczyć.

Mojej mamie się podobają te buty na wysokim obcasie.

Baba-Jaga mieszkała w małej chatce lasu.

Potknąłem się i przewróciłem.

8. Dopisz cząstkę *nie* razem lub osobno.

.....cierpliwie dawno trudno

.....dobrze tylko bardzo

.....nagannie zawsze miło

.....teraz dziś ładnie

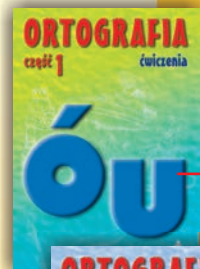
Spis treści

Pisownia *nie* z różnymi częściami mowy

<i>Nie</i> z rzeczownikami	4
<i>Nie</i> z przymiotnikami	9
<i>Nie</i> z przysłówkami pochodzącymi od przymiotników	13
<i>Nie</i> z przysłówkami niepochodzącymi od przymiotników	15
<i>Nie</i> z przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym	19
<i>Nie</i> z czasownikami	23
<i>Nie</i> z imiesłowami przymiotnikowymi	28
<i>Nie</i> z imiesłowami przysłówkowymi	32
<i>Nie</i> z zaimkami	34
<i>Nie</i> z liczebnikami	37

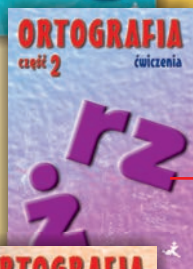
Łączna i rozdzielna pisownia wyrazów

Przedrostki z wyrazami pospolitymi	41
Liczebniki <i>pół, ćwierć</i>	45
Cząstki <i>-bym, -byś, -by</i> z osobowymi formami czasownika	50
Cząstki <i>-bym, -byś, -by</i> z partykułami i ze spójnikami	53
Cząstki <i>-bym, -byś, -by</i> z nieosobowymi formami czasownika	55
Cząstki <i>-bym, -byś, -by</i> z wyrazami typu <i>można, warto</i>	58
Wyrażenia przyimkowe	60
Przymyki złożone	63
Nazwy dwuczłonowe	64
Nazwiska dwuczłonowe	66
Przymiotniki złożone nierównorzędne znaczeniowo	68
Przymiotniki złożone równorzędne znaczeniowo	71
Przymiotniki i rzeczowniki złożone	75
Zrosty	78
Złożenia	80
Zestawienia	82
Zestawienia składające się z przysłówka i imiesłowu	84
Pisownia <i>-ji, -i</i> lub <i>-ii</i> w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku rzeczowników rodzaju żeńskiego zakończonych na <i>-ja</i> lub <i>-ia</i>	87

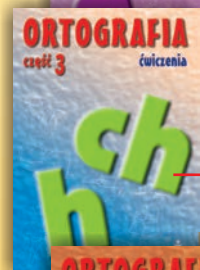
Część 1

Pisownia wyrazów z ó i u

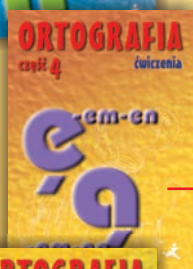
Część 2

Pisownia wyrazów z ż i rz

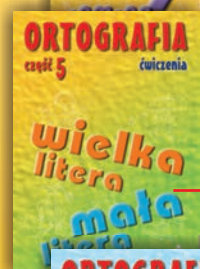
Część 3

Pisownia wyrazów z ch i h

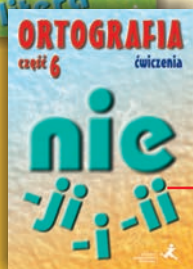
Część 4

Pisownia wyrazów
z ą, ę, em, en, om, on

Część 5

Pisownia wyrazów
wielką i małą literą

Część 6

Pisownia wyrazów łączna i rozdzielna
Pisownia wyrazów zakończonych na -ji, -i, -ii

Seria *Ortografia. Ćwiczenia* składa się z sześciu części.

Książki zawierają:

- ćwiczenia o różnym poziomie trudności, do wykorzystania na wielu poziomach edukacji, w pracy zarówno z uczniem słabym, jak i zdolnym
- przemyślany metodycznie układ ćwiczeń, zapewniający spójny system nauczania
- aktywizujące metody nauczania, doskonalące pamięć i uczące logicznego myślenia
- reguły napisane przystępnym językiem, ułatwiające zrozumienie zasad ortografii